

На основу члана 44, став 1, тачка 5. Закона о култури РС (Сл. гласник РС бр. 72/09, 13/16, 30/16 – испр, 6/2020 и 47/2021) и на основу члана 31 Статута Народне библиотеке Бор (бр.177/4 од 11.7.2022, Статут о допуни статута 286/4 од 5.10.2022), Управни одбор Народне библиотеке Бор на предлог директора доноси

ПРОГРАМ РАДА НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ БОР ЗА 2025. ГОДИНУ

1. ПРОФИЛ

Историјат установе

Народна библиотека Бор (НББ) своје почетке везује за оснивање Читаонице у Злоту, прве сеоске читаонице у Кнежевини Србији, која је основана на Савиндан 1869. Између два рата постојала је Борска народна књижница и читаоница, а за време Другог светског рата стручна радничка и позајмна библиотека, за немачке војнике и службенике. Педесетих година почиње период „насељских“ библиотека које су 1962. обједињене у Централну библиотеку.

Од 1972. библиотека се налази у наменски грађеном простору у згради Дома културе.

Активна су и 4 огранака у селима Брестовац, Злот, Кривељ и Доња Бела Река. Од 1994. године НББ је матична библиотека за подручје Борског управног округа, што је потврђено Решењем министра о одређивању библиотека које обављају матичне функције у библиотечко-информационој делатности („Службени гласник РС“ бр. 122/12). Данас НББ у својој мрежи матичности има 54 библиотеке. Решењем министра културе („Сл. гласник РС“ 14/13) одређена је за библиотеку која обавља послове од општег интереса у заштити старе и ретке библиотечке грађе на територији града Бора и општина Неготин, Кладово и Мајданпек.

Законски оквир

Делатност и финансирање Народне библиотеке Бор дефинисана је Законом о култури РС (Сл. гласник РС бр. 72/09, 13/16, 30/16 – испр, 6/2020, 47/2021, 78/20021 и 76/2023), Законом о библиотечко-информационој делатности (Сл. гласник РС 52/11 и 78/21), Законом о старој и реткој библиотечкој грађи (Сл. гласник РС бр. 52/ 2011) и Законом о обавезном примерку публикација (Сл. гласник РС бр. 52/2011 и 13/2016), Решењем министра културе којим је одређена да обавља матичне функције у библиотечко-информационој делатности (Сл. Гласник РС 122/12) и Решењем којим је одређена да обавља послове од општег интереса у заштити старе и ретке библиотечке грађе на територији Борског управног округа (Сл. Гласник РС 14/13), Националним стандардима за обављање библиотечко-информационе делатности (Сл. гласник РС бр. 39/13), Правилником о ближим условима за дигитализацију библиотечко-информационе грађе (Службени гласник 102/17), Статутом Народне библиотеке Бор (бр.177/4 од 11.7.2022, Статут о допуни статута 286/4 од 5.10.2022)

Организациона структура

У Народној библиотеци Бор рад се организује у оквиру 9 радних целина: Матична служба, Одељење за набавку и обраду библиотечке грађе, Информативно одељење са читаоницом дневне штампе и салом за програме, Позајмно одељење за одрасле, Одељење посебних фондова и периодике са читаоницом, Дечје одељење, Завичајно одељење, Јавно културно-образовна и издавачка делатност, Општа служба. Посебне целине представљају и 4 огранка у селима Брестовац, Злот, Кривељ и Доња Бела Река.

Извор финансирања

Најчешћи однос извора финансирања је: Буџет града 99%; очекујемо пројектно финансирање Министарства културе РС 1%.

2. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОГРАМА РАДА 2025. ГОДИНЕ

Процена резултата за 2024.

Програмом рада утврђене делатности реализоване су у потпуности и све у складу са одобреним Финансијским планом за 2024.

За планом и програмом одређених 3.000.000 дин, у две набавке током године купљено је 3.770 књига. У читаоници дневне и недељне штампе за кориснике је током године купована *Политика* и *Блиц*, *НИН*, *Време*, *Политикин забавник* и *Мали политикин забавник* и магазин *Лицеулице*.

У оквиру јавне културно-просветне и издавачке делатности укупно је реализовано 144 програма: 22 представљања књига; 7 трибина; 3 концерта; 7 изложби; 28 филмских пројекција; 8 предавања; 4 округла стола; 2 акредитована стручна семинара; 38 радионица са основцима и предшколцима; 20 радионица са средњошколцима; 5 културно-просветних програма у сарадњи са школама.

Део ових програма реализован је у оквиру четири манифестације: Дани књиге, Турнеја Слободне зоне, ОК/но, Ривија словеначког филма.

Укупна физичка посета програмима културно-просветне делатности које је НББ реализовала у 2024. је 4.683 посетиоца.

НББ је на крају 2024. укупно имала 2263 активна корисника (у граду 2042 + у оградима 223).

Поред тога НББ има и своје дигиталне посетиоце и кориснике тако да је и у 2024. години била веома посећена у том дигиталном простору:

- сајт НББ: 9.200 посета, отворено 15.200 страна.
- Дигитални завичај: 86.078 посета (укупан број од 2013. године је 873.729); текстови у листу *Колектив* отворени су 1.873 пута, а од 15. јануара 2024. страница посвећена Кривељу отворена је 2734 пута
- Јутјуб канал библиотеке - 1.279 прегледа.
- Фејсбук страна постоји од јуна месеца; има 783 пратиоца и 1601 интеракцију месечно, што би укупно било око 10.000 интеракција 2024. године
- Инстаграм је отворен у септембру 2024. и има 166 пратилаца и око 700 интеракција

Одштампан је један број часописа *Бележница* (46) и монографска публикација *Кривељ*.

У оквиру матичног функционисања, обављено је укупно 22 надзора над стручним радом библиотека: 11 на територији града Бора и 11 на територији општине Неготин. У оквиру сталног стручног усавршавања реализована су два акредитована семинара за библиотекарке јавних библиотека са територије борског и зајечарског округа, а библиотекарки НББ похађали су различита саветовања и едукације које су потребне ради успешног реализовања библиотечно-информационе делатности. Библиотекарки НББ су радили у програмским одборима стручно научног скупа Библионет и конференције БДС-а и у редакцијама стручних часописа и зборника.

Средствима буџета града купљен је пројектор у сали за програме и полице за књиге на Позајмном одељењу за одрасле. Средствима донације добили смо нову опрему за Дечје одељење (полице, столове, столице, књиге и клима уређај) и још два клима уређаја за салу за програме и читаоницу на другом спрату.

„Фокус производ“ у 2024. јесте успешна реализација првог Књижевног фестивала Окно – поглед на регионалну књижевност.

Детаљна анализа свих показатеља биће дата у Извештају о раду.

Анализа пословног окружења:

У протеклом периоду НББ имала је добру сарадњу са институцијама и организацијама како из града тако и из републике и окружења. Потврђена је традиционално добру сарадњу са Институтом за рударство и металургију Бор, Техничким факултетом Бор, Институтима за етнологију и археологију Филозофског факултета Београд. Компаније Зиђин Копер и Зижин Мајнинг су својим донацијама потврдиле своју корпоративну одговорност.

Процена ресурса јавне установе:

Кадар: недовољан број радника

НББ је мали систем. На крају 2023. НББ има 21 радника (18 на неодређено време + 3 на уговорима о повремено-привременим пословима). У библиотечкој делатности ради само 13 (+ 2 на одређено +

директор), што је недовољно с обзиром на задатке које намећу закони и мисију коју библиотека има. На сваком радном месту је само један извршилац, а постоје и упражњена радна места неопходна за делатност, која је немогуће попунити јер не може да се повећа маса за зараду.

2025. одлази 1 запослени 4. степена.

Препорука Одељења за развој – матичног одељења Народне библиотеке Србије је да се одлазећи кадар 4. степена мења 7. степеном. С обзиром на задатке које намећу закони у улога јавне установе културе у једном граду, за несметано обављање библиотечко-информационе делатности неопходно је увећање масе за зараде како би се кадровски проблем најпре ублажио а потом и решио. С обзиром на то, НББ је немогуће да задовољи услов и запосли 0,7 отишлих у претходној години (како прописује члан 27 к Закона о буџетском систему) а да не ризикује да делатност потпуно осапати и сведе се на рад само у једној смени.

Било би неопходно да се упражњена радна места попуне радницима 7. степена стручности пошто се претпоставља њихова мултифункционалност. Већ сада неопходни су филолог, библиотекар-информатичар или бар неко са студија друштвене хуманистике, мајстор који би радио мање столарске, водоводне и електро послове, а пошто је НББ крејем године добила и ауто на коришћење би био и возач.

Пошто 2025. одлази у пензију књижничар који је радио у два сеоска огранка а број становника у тим селима не задовољава могућност постојања стационарног огранка, размишља се о набавци комби возила које би било покретна библиотека и о запошљавању радника 4. степена који би положио стручни библиотечки испит и возио ту покретну библиотеку и за 2 недеље (10 радних дана) био у сваком селу на територији града изузев Злота и Брестовца где раде стационарни огранци.

Простор је недовољан, а постојећем је неопходна санација.

Ради санирања зграде Дома културе и истовременог постизања енергетске ефикасности неопходно је реконструисати бетонске кровне ограде које су 2011. „привремено привезане“ гвозденим сајлама и урадити термо изолацију 315 m² равног крова. Овај посао би требало да има приоритет јер је бетон са кровних ограда почео да се руни те парчад бетона која падају са 10 m висине представљају континуирану опасност за све који долазе и пролазе поред библиотеке.

У сврху енергетске ефикасности треба заменити и два стаклена зида на највишој етажи библиотеке, тј портала, са доње стране зграде Дома културе, који су стари 53 године и чија је гвоздена конструкција потпуно деформисана те кроз њу стално бежи топлотна енергија.

Средства за замену улазних врата у библиотеку аутоматским клизним вратима и замену свих врата унутар библиотеке новим ПВЦ у боји златног храста као и замену свих итисон подова новим LVT облогама (високо технолошки унапређен винил који има чврстоћу керамике али није хладан, преставља звучну изолацију и лак је за одржавање) требало је на основу ранијих обећања да се нађу на позицији града, међутим у одлуци о буџету за 2025. њих за сада нема. НББ је добила усмено обећање да ће јој средства за ове намене бити опредељена првим ребалансом.

За Седам тоалета после 53 године коришћења неопходна је замена комплетних водоводних и канализационих инсталација, плочица, санитарије, врата. Један тоалет у приземљу неопходно је реконструисати како би се постојећи прилагодио потребама особа са инвалидитетом. Крајем 2024. године је стручно лице обишло простор, измерило и сачинило белешке те очекујемо информацију о потребним средствима.

Књижни фонд

За куповину књига у 2024. НББ је имала на располагању 3.000.000. У јуну је реализована прва набавка књига у вредности од 957.019,22 динара и купљене су 1124 књиге. Друга набавка је реализована у новембру. Купљено је 2.645 књига у вредности од 1.997.572,35. Поред овога, фондови НББ су приновљени и за 540 књига које су стигле као поклон из откупа МКРС и 625 књига из донације Компаније Зиђинмајнинг.

Укупан фонд књига у НББ на крају 2024. је 141.641 (град 111.350 + огранци 30.291). Овај број представљају инвентарисане и обрађене књиге. У њему се не налазе књиге из друге јавне набавке. Оне ће ући у инвентар 2025.

По „Стандарду за набавку библиотечке грађе у 2025. г. за општинске библиотеке“, прописаном од Народне библиотеке Србије, а у складу са Законом о библиотечкој делатности, за НББ, с обзиром на број становника у општини, нужно је обезбедити за куповину књига 4.050.000 динара а за куповину домаће периодике 308.000 динара.

У 2025. за набавку књига опредељено је 3.500.000, за набавку стручне периодике 50.000 динара, а за куповину дневне штампе и недељника 210.000.

Техничка опрема:

Полице за књиге на позајмним одељењима су старе, а средства за рачунарску опрему су скромна тако да свака принова не успева много да унапреди делатност, већ само замењује ону превазиђену а нужну за пословање.

НББ је крајем 2024. добила на коришћење аутомобил како би на ваљан начин обављала своју делатност како на територији града, тако у целом Борском управном округу. НББ је задужена за обављање надзора над стручним радом 54 библиотеке у округу, и за израду регистра старе и ретке библиотечке грађе која се налази на овој територији, те је неопходно истраживати не само по јавним и школским библиотекама, већ и по манастирским и црквеним. За ове послове немогуће је користити услуге редовне аутобуске линије.

Размишља се о могућности да се набави комби возило које би се преправило у покретну библиотеку која би обилазила сва борска села, чиме би покривеност услугама библиотечно-информационе делатности на територији града била 100%.

Све радне станице у библиотеци у граду прикључене су на локалну рачунарску мрежу библиотеке и на Интернет. У сеоским огранцима, благодарећи пројекту „Библиотека у селу – информациони центар локалне заједнице“, то је омогућено у Брестовцу и Злоту. Међутим, могућност квалитетног коришћења интернета, потребног за функционисање библиотечно-информационе делатности у огранцима још увек не постоји.

Од техничке опреме НББ на крају 2024. поседује: 1 сервер за дигитализовану библиотечно-информациону грађу, 2 НАС уређаја са 6 тврдих дискова за обезбеђивање резервних копија, 17 умрежених десктоп рачунара, 6 лап-топа, 2 таблет рачунара, 1 смарт телевизор и хедсет за виртуелну реалност, 11 ласерских штампача, 1 матрични, 1 мултифункционални уређај (скенер, штампач и копир уједно), 6 баркод читача, 4 баркод штампача, 3 термална штампача реверса, 2 скенера, 8 екстерних хард дискова, 1 фотокопир, 3 пројектора, 1 дигиталну камеру и 3 фотоапарата, 2 бежична микрофона, 2 широкопојасна микрофона, 1 бежични микрофон – бубица, инфосталак, 15 табли од плуте ради реализације изложби, 1 модерацијску таблу, 2 магнетне табле, презентер, апарат за корицење и апарат за пластификацију, у сали за програме озвучење и опрема за лајв стриминг (снимање), велико платно за пројекције, 4 рамова за фотографије, 4 фотелје и два сточића, велики читаонички сто и 70 столица. Цео простор библиотеке у граду климатизује 10 уређаја.

У 2024. набављено је 13 легалних офиса у циљу унапређења безбедности мреже и сигурности података, купљен је нови пројектор за салу за програме и додатне полице за књиге на Позајмном одељењу за одрасле чиме је капацитет за одлагање књига порастао за 60 м, а донацијом приновљено је Дечје одељење новим полицама за књиге (36,6 м), радним столом за библиотекара и радионичарским столовима и столицама за децу.

У 2025. планира се набавка: 2 рачунара (за завичајно о обраду); мултифункционални штампач (за информативно) и копир штампач (за рачуноводство); тракасте завесе (за завичајно); 14 канцеларијских столица. С обзиром на Уредбу којом се прописује употреба двоазбучних тастатура, током године прибавиће се средства за набавку 19 таквих тастатура (17 за град + 2 за огранке).

3. ПОСЛОВНА СТРАТЕГИЈА

Ценовна стратегија:

По одлуци УО (411/5 од 1.11.2024) услуге НББ у 2025. биће бесплатне за све категорије становништва.

Позиционирање:

Народна библиотека Бор је градска установа културе, а како је матична за библиотеке Борског управног округа и пошто су јој поверени послови од општег интереса у заштити старе и ретке библиотечке грађе на територији града Бора и општина Неготин, Кладово и Мајданпек, то је позиционира као установу од регионалног значаја

У граду, НББ је установа која својим ресурсима јесте добар партнер целој локалној заједници. То партнерство се огледа како у пружању информација и давању на коришћење различите врсте грађе, тако и у креирању и реализовању културнообразовних програма.

План промотивних активности:

Целокупна делатност библиотеке јесте у функцији промотивне активности рада установе и културног потенцијала локалне средине и сваког појединца. Квалитетна набавка књига је у функцији промоције читања и језичке културе заједно са јавном, културно-просветном делатношћу коју чине програми упознавање суграђана са изабраним делима значајних и утицајних домаћих аутора из различитих области стваралаштва, различитих генерација и оријентација, који се високо вреднују у стручној и културној јавности. Издавачку делатност већ 26 година чини *Бележница* као једини регионални часопис који се доследно, на систематичан, програмски, стручан али и ка широј публици оријентисан начин бави афирмацијом локалног књижевног, ликовног, преводилачког, културног и стваралаштва у области друштвених наука и хуманистике, и подстиче, потпомаже и прати истраживања локалне друштвене, економске, привредне, политичке и културне историје, значајних завичајних личности и стваралаца, дајући једнаке могућности како старијим и већ афирмисаним, тако и сасвим младим ствараоцима и истраживачима. Годишњу издавачку продукцију чини још и по једна монографска публикација која такође има за циљ афирмацију локалне културне баштине и њених специфичности.

Комплетна делатност НББ је дигитално видљива посредством сајтова <https://www.biblioteka-bor.org.rs/> и <http://www.digitalnizavicaj.org.rs/> а преглед фонда књига које су на располагању корисницима путем портала Кобис плус (тј. <https://plus.sr.cobiss.net/opac7/bib/search>), односно апликације mcobiss, која се може бесплатно преузети и инсталирати на мобилни уређај (<https://play.google.com/store/apps/details?id=si.izum.mcobissr>).

Неопходно је унапређење постојеће сарадње са електронским и свим осталим медијима, како у мисији промовисања културе читања, тако и као позив да се пропрати или активно учествује у програмима библиотеке. На тај начин би се и НББ и школама помогло да квалитетније испоштују препоруку Министарства културе и информисања и Министарства просвете, науке и технолошког развоја која за свој циљ има развој културних потреба и навика деце и младих и повећање броја посетилаца школског узраста локацијама културног наслеђа и културним садржајима.

Због лимитираних средстава немогуће нам је планирати услуге оглашавања на дигиталном билборду и на друштвеним мрежама.

4. ПЛАН ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ И ПРУЖАЊА УСЛУГА

За **НАБАВКУ КЊИГА** НББ у 2025. опредељено је 3.500.000 динара. У плану су три набавке: у марту (500.000), јуну (1.000.000) и почетком новембра (2.000.000 – после Београдског сајма књига). Редовним праћењем издавачке продукције и стања колекција унутар различитих фондова књига, набављаће се нови наслови из свих области и на адекватан начин обнављаће се постојећи књижни фонд.

За набавку периодике опредељено је 50.000 дин.

За набавку дневне штампе и недељника (*Политика, Блиц, Време, НИН, Политикин забавник и Мали политикин забавник*) 210.000 дин.

Завичајна збирка ће се углавном попуњавати захваљујући „локалном обавезном примерку“ текуће продукције о Бору и околини и издања завичајних аутора, у складу са Законом о обавезном примерку (*Сл. гласник бр. 52/11*). Ретроспективна набавка грађе биће у складу са потребама и понудом. Планирање новчаних средстава како би се могла откупити антикварна и ретка издања, приватне колекције визуелне грађе и други материјал стручно валоризован и вредан чувања на Завичајном одељењу реализоваће се у складу са *Правилником о набавци библиотечко-информационе грађе у НББ* (бр. 88 од 29.2.2016).

ИНВЕНТАРИСАЊЕ И КАТАЛОШКА ОБРАДА БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНЕ ГРАЂЕ обављаће се у складу са принављањем, по утврђеним међународним стандардима, уз унос у аутоматске базе података. Од 2005. НББ је укључена у систем узајамне каталогизације Народне библиотеке Србије – пројекат Виртуелне библиотеке Србије, уз коришћење библиотечког програма COBISS. НББ има 5 каталогизатора са лиценцом за рад у COBISS3 који ће наставити рад у систему узајамне каталогизације. Преко заједничке библиографско-каталожке базе података COBISS SR локална база Народне библиотеке Бор повезује се преко интернета са свим осталим базама библиотека-чланица система. На овај начин, омогућено је свима да са било ког места, са било ког рачунара, преко интернета и веб апликације COBISS/OPAC могу да претражују каталоге свих библиотека у Србији које су чланице система COBISS. Од 2018. позајмица ове грађе је

автоматизована и ради се у савременом програмском сегменту COBISS3/Позајмица, а од 2024. обрада и позајмица ће се радит у унапређеној верзији Cobiss Lib (COBISS4)

За рад у COBISS систему НББ користи 6 улаза. Министарство културе плаћа два. Потребно је испланирати средства за четири приступа систему, што значи да на годишњем нивоу за четири улаза неопходно је из буџета града одредити: 280.000.

Набављена је одговарајућа опрема за огранке Народне библиотеке Бор у Брестовцу и Злоту. Међутим, нису обезбеђени основни предуслови да запослени и корисници могу да користе предности система COBISS, а то је, пре свега - успостављање сигурне и брзе интернет везе.

На Завичајном одељењу инвентарисаће се грађа која то до сада није (визуелна грађа, филмови, мултимедије...) и каталогски ће се обрађивати дигитализовани материјал.

У складу са обавезама које проистичу из примене *Закон о заштити старе и ретке библиотечке грађе*, а НББ је одговорна за његову примену у 4 општине Борског управног округа, библиотекар Завичајног одељења радиће на ажурирању електронског Регистра културних добара.

БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНЕ УСЛУГЕ – Јавна библиотека је установа културе чији је задатак да свим грађанима обезбеди услуге приступа и коришћења различитих извора информација, у циљу задовољавања њихових културних, информационих, научних, образовних и рекреативних потреба. Извори информација подједнако су доступни свим грађанима без обзира на расу, националност, старосно доба, пол, веру, језик, инвалидност, економски и радни статус и образовни ниво. НББ омогућава приступ библиотечко-информационој грађи и информационом изворима; даје информације о библиотечко-информационој грађи; помаже корисницима при избору и коришћењу библиотечко-информационе грађе, информационих инструмената и извора; води документацију и статистику о библиотечко-информационој грађи и корисницима; ради библиографије и друге информационе изворе; омогућава позајмице библиотечко-информационе грађе и проток информација; набавља, стручно обрађује, чува и штити библиотечко-информациону грађу; учествује у изради заједничких каталога и база података; организује различите културно-образовне програме и издавачку делатност. Различитим облицима деловања НББ подстиче код свих категорија становништва, почев од предшколског узраста, коришћење библиотеке и библиотечко-информационе грађе.

НББ омогућава корисницима приступ Интернету и самостални приступ бази података о фондовима Библиотеке (приступ локалној бази и претраживање узајамне Cobiss базе података), коришћење електронских публикација посредством SCIndeks (Српски цитатни индекс), CEEOL (Central and Eastern European Online Library), DOAJ (Directory of Open Access Journals), DOAB (Directory of Open Access Books), doiSerbia, doiSerbiaPhD (национални портал докторских дисертација до 2014/2015), NaRDuS (National Repository of Dissertations in Serbia), DART-Europe (агрегатор европских дисертација), Europeana, The Internet Archive, Правно-информациони систем РС и демо верзија базе Paragraf Lex.

И у 2025. НББ ће бити претплаћена на Медијски архив Ебарт који представља највећи дигитални корпус медијског садржаја на савременом српском језику и од изузетног је значаја за библиотекарe, новинаре, истраживаче и студенте из различитих области друштвене хуманистике. Годишња претплата износи 39.000 рсд.

План НББ да корисницима омогући квалитетније коришћење електронских публикација у директној је зависности од простора, који треба (али изгледа не може) да буде проширен и квалитетне опреме коју још немамо у потребном броју. Због тога НББ још увек нема услове да прерасте у информационо-реферални центар и центар за помоћ у образовању, а временом и у центар за образовање на даљину, тзв. електронско учење. Библиотека јесте прави центар јер свима под једнаким условима обезбеђује најјефтинији, најбржи и равноправан приступ информацијама и учењу на даљину.

Како би се суграђани боље информисали, НББ ажурира базу информација из локалне заједнице. По захтеву корисника раде се библиографије на теме из разних области културе, уметности и науке.

Услуге НББ ће у 2025. бити богатије благодарeћи реализацији досадашњих пројекта којима је набављена и инсталирана савремена опрема за дислокацију, архивирање, обраду, претраживање, коришћење, заштиту и чување дигиталних или дигитализованих докумената и објеката, што је омогућило њихову глобалну видљивост, универзалну доступност и компатибилност са савременим уређајима, као и даљи развој, репрограмирање и уграђивање додатних апликација, у корак с развојем ИК окружења. С обзиром на то да континуирано радимо на обогаћивању фондова најразличитијим видовима културног и индустријског наслеђа, савременог стваралаштва, документарним,

уметничким, научним радовима у различитим форматима и медијима, омогућићемо прегледнији приказ дигиталних објеката са метаподацима и њихову претрагу. Намера нам је да савременом опремом, инфраструктуром и дизајном обезбедимо компатибилност постојећег садржаја са различитим платформама, развијемо пренос и структуру метаподатака, као и саму структуру сајтова у складу са важећим „Правилником о ближим условима за дигитализацију библиотечко-информационе грађе“, како бисмо дошли до нових корисника и будућих сарадника.

Након обезбеђивања сервера, умрежавања и аутоматског чувања дигиталних докумената у НББ створили су се технички услови за формирање и рад Окружног дата центра за општинске библиотеке у мрежи матичности НББ. План је да мотивишемо колеге, помогнемо при дигитализацији и обезбедимо дислокацију и чување дигитализоване грађе општинским библиотекама Доњег Милановца, Мајданпека, Кладова и Неготина. Обезбедићемо им чување досадашње грађе у дигиталном формату на НАС уређају и хард дисковима НББ уз континуирану помоћ при дигитализацији, утврђивању приоритета и утврђивању стратегије дигитализације у општинским библиотекама.

Сајт „дигитални завичај“ и даље ће се технички унапређивати и допуњавати новим дигитализованим садржајима.

И даље ће се реализовати програми у оквиру пројеката „Реанимација“ и „Дигитални грађанин“. Корисницима је олакшан приступ електронским изворима информација, аудио-визуелној, као и дигитализованој завичајној некњижној грађи, претраживање и коришћење тих извора и грађе, као и активно учешће у едукативним радионицама и програмима обуке за коришћење рачунара, интернета и разних сервиса, онлајн библиотечких каталога, дигиталних репозиторијума, појединих софтвера и апликација у слободном приступу, у зависности од узраста, интересовања, потреба и знања појединачних или група корисника.

Благодарећи свим својим ресурсима НББ је постала место где ученици Техничке и Економско-трговинске школе реализују своју практичну наставу, вежбе и блок-наставу.

Квалитетном набавком, презентацијом књига и часописа из фондова, сарадњом са најразличитијим институцијама и организацијама из локалне средине, активним присуством на локалним медијима и на „интернет небу“ планирамо повећање броја корисника.

С обзиром на то да је НББ набавила степенишни гусеничар, поред сале за програме и читаонице дневне и недељне штампе које су и до сада биле доступне за оне који се крећу уз помоћ колица, сада су сва позајмна одељења доступна свим суграђанима. Како НББ има сарадњу са удружењима која окупљају особе са инвалидитетом, очекујемо да ће у наредној години наше услуге у већој мери користити и они.

У раду са корисницима поштоваће се утврђени стандарди који важе за јавне библиотеке, као и Правилник Народне библиотеке Бор о коришћењу библиотечке грађе.

ЈАВНА КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ – У циљу подстицања, развоја и унапређења културних потреба и читалачких интересовања суграђана, нарочито младих и анимирања најшире јавности и посебних циљних група, НББ ће пратити актуелне токове културе и образовања и издавачку продукцију у 2023, 2024. и 2025. години. Организоваће своје традиционалне активности, представљања књига и часописа и књижевна дружења, предавања и трибине, изложбе и друге културноуметничке програме, издавачку делатност, едукативни филмски програм...

У складу са могућностима током 2025. посебним активностима планирамо обележавање значајних јубилеја у нашој и светској култури: 850 г. од рођења Светог Саве и 200 г. од рођења Ђуре Даничића, 170. г. од рођења Живојина Мишића и 180 од рођења Николе Пашића, 100 г. од рођења Бранка В. Радичевића, 110 од рођења Бранка Ћопића, 170 од рођења Стевана Сремца и 50 од смрти Ива Андрића; 160 г. од рођења Јована Цвијића и 90 г. од смрти Михајла Пупина, 150 од рођења Рилкеа, 130 од рођења и 100 од смрти Сергија Јесењина, 190 од рођења Марка Твена, 160 од рођења радјарда Киплинга, 220 од рођења Андерсена и 240 од рођења Јакоба Грима, 550 од рођења Микеланђела, 250 од рођења Џејн Остин и 150 од рођења и 70 од смрти Томаса Мана.

Планиране су и традиционалне активности:

- Дан Народне библиотеке Бор – предавање проф. др Рајне Драгићевић, на тему језика, развоја лексичког фонда и семантике, права на (само) именовање, чиме ће се обележити и 850 г од рођења Светог Саве (први редактор српског језика) и 200 година од рођења Ђуре Даничића (филолог и лексикограф).
- Национални дан књиге (28. фебруар када је 1832. у Београду основана Народна библиотека Србије)

- Дани поезије – „Мартенице“ – поводом Дана жена и Светског дана поезије (последња недеља марта) поетски перформанси трију савремених песникиња (Јасна Кинђић, Марија Драганић, Маја Солар)

- Светски дан књиге за децу (2. април) и Светски дан књиге и ауторских права (23. април) – 2 књиж. програма – писци за децу (неко од аутора за којима су корисници дечјег одељења исказали интересовање: Бранко Стевановић, Весна Алексић, Соња Тирић или Милош Петковић)

- Дани књиге (мај-јун) садржаће различите догађаје у оквиту три програма:

а) „Читалачки клуб са...“ – три читалачка клуба која би модерирала једна од особа с листе најтраженијих/најчитанијих, која би с корисницима разговарала о својим читалачким навикама и преференцијама и делима других аутора, под условом да понуди разговор о насловима који нису слични или истоветни њеним сопственим; корисници би месец дана унапред били обавештени о књигама о којима ће моћи да разговарају са гостима; (циљеви: изалажење у сусрет интересовањима и потребама већег броја корисника/суграђана, привлачење пажње суграђана који библиотеку иначе не посећују, ширење интересовања читалаца и корисника, сарадња с ауторима и ауторкама чији имиџ може да допринесе другим циљевима библиотеке)

б) Мини сајам (дводневни) алтернативног издаваштва (Анархија 45, Матријаршија и сл.); (циљеви: афирмација самиздата, некомерцијалних и уметничких издања, експериментисања с књигом као медијем и предметом, издаваштва као облика активизма, друштвено ангажованог издаваштва, младих стваралаца који истражују могућности изражавања кроз књигу и комбиновање књиге с другим медијима и видовима изражавања)

в) Немања Николић уметник који се у својим мултимедијалним радовима служи књигом као подлогом за слику и анимацију; пројекција видео-радова насталих на основу слика на књигама и разговор о књизи као материјалу за визуелно и мултимедијално стваралаштво.

г) Владимир Скочајић Скоча – представљање књиге поезије „Понекад се пробудиш у Београду“

- Изложбе у оквиру пројекта *Дигитализација некњижне грађе...*

- Дечја недеља (прва недеља октобра) – 1 књиж. вече – писац за децу

- Месец књиге (октобар-новембар) – 1 књиж. вече (реализација пројекта ОК/но као културне манифестације од интереса за град)

- Вече читалаца (новембар) – 1 књиж. вече и предавање

- Дан библиотекара Србије (14. децембар).

За 2025. планирају се нешто другачији садржаји који за свој циљ имају неговање језичке културе и критичког мишљења.

„Процес“ – циклус предавања и(ли) трибина – једном месечно, са стручњацима/ауторима из различитих области. Сваки месец (сеп јула и августа) биће посвећен једној стручној области (од оних за које су корисници кроз анкету исказали највеће интересовање), док ће све теме на неки начин, посредно или непосредно, бити у вези с темама којих се дотиче Кафкин *Процес* (објављен 1925): егзистенцијални и социјални положај човека у савременом свету, однос света и језика, право, правда, правичност, вера и религиозност, итд. „Процес“ одабиром тема подразумеваће да се са потенцијалним гостима формулише неколико могућих тема од којих ће корисници гласањем одабрати једну; гост и теме ће се најављивати почетком месеца док ће се предавања и трибине одржавати последње недеље у месецу. Циклус ће почети на Дан библиотеке, с Рајном Драгићевић, а тема ће бити у вези с језиком, развојем лексичког фонда и семантике, правом на (само)именовање, чиме ће се обележити и 200 година од рођења Ђуре Даничића. Остали програми ће се везивати за друге важне датуме или дешавања у библиотеци. Циљеви: праћење и развој интересовања корисника библиотеке и суграђана, развој публике, подстицање интересовања за различите области, скретање пажње на разноликост и богатство грађе доступне у библиотеци, афирмација науке, научног мишљења, културе дијалога, покретање важних тема у заједници, подстицање корисника на учешће у креирању културних програма и на учешће у самим програмима. Области: филологија/лингвистика, психологија, филозофија, медијске студије, студије културе, социологија, политикологија, антропологија, филмске студије, историја уметности.

Радионице колажа за средњошколце који долазе на праксу: с обзиром на то да је реч о ученицима који се оспособљавају за графичко обликовање и дизајн, на радионицама ће се прво упознавати с пореклом колажа у авангардним уметностима, најзначајнијим ауторима (укључујући и дела Вана Бора) и релевантним публикацијама, као и с могућим начинима креирања папирних, фотографских, дигиталних или хибридних колажа данас, а онда ће радити на колажима кроз које треба да индивидуално или заједнички пренесу свој доживљај града Бора. Њихови радови послужиће за изразу разгледница и/или постера који ће се изложити на крају школске године, а потом умножити

и делити корисницима и посетиоцима библиотеке. Циљеви: подизање квалитета практичне наставе у библиотеци, развој сарадње са средњим школама, афирмација ученичког стваралаштва, подстицање креативности, смислено повезивање наставе, креативног рада и свакодневног живота.

У вези с тим договорена је изложба фотографија Микице Андрејића, „12 жигосаних“ и разговор са полазницима радионице о 12 одабраних фотографија.

Циклус „Наглас“ (посвећен Рилкеу, Јесењину, Киплингу, Б. В. Радичевићу, Андрићу) – израда заједничке, уникатне песмарице током више сусрета са заинтересованим учесницима. Циљеви: афирмација поезије, заједничког читања, нових читања класика, разумевања специфичности и смисла поетске употребе језика, сарадничког стваралаштва, ручног рада, библиотеке као друштвеног простора.

Укупно за књижевна представљања, радионице и предавања 900.000 рсд.

Реализоваће се **Књижевни фестивал „ОК/но“** – поглед у регионалну књижевност као **културна манифестација од значаја за град**. Циљ ове манифестације је развој културних потреба, тежња ка културном диверзитету и интеркултурној размени; жеља да се промени имиџ града као индустријске периферије без битних културних потреба; унапређење културне политике града и видљивости Народне библиотеке Бор. Окупиће се најзначајнији регионални аутори средње генерације, они чије је стваралаштво наишло на изванредан пријем и код критике и код шире публике, чија се дела преводе широм Европе и/или адаптирају за позориште и друге медије јер представљају мост између старијих, југословенских и „аналогних“, такође и трауматизованих генерација и савремене „дигиталне“ омладине и њених идентитетских и економских проблема. Шесторо писаца (из Србије, Босне и Херцеговине, Црне Горе, Хрватске, Македоније и Словеније) током три дана у Народној библиотеци Бор водиће радионице креативног писања, а сваке вечери ће од 19 сати бити организовано и тематско књижевно вече: читања, разговори с писцима и писаца са публиком о значајним питањима којима се они баве у својим књижевним делима. **Комплетан буџет књижевног фестивала „ОК/но“** (дизајн штампаног и дигиталног рекламног материјала и изложбе; израда кућица-минибиблиотека за промотивну кампању; набавка 100 примерака књига гостујућих писаца које ће бити смештене у кућице-минибиблиотеке по граду и које ће суграђани моћи бесплатно да узимају и размењују; услуге продукције аудио-визуелног материјала и аудио сниматеља и тон мајстора; штампање постера, флајера, банера; организација гостовања књижевних стваралаца из региона и реализација 3 књижевна програма и 4 радионице креативног писања, најам комбија којим ће се писци реализатори књижевног фестивала довести из Београда у Бор и њихов повратак назад у Београд) износи **1.504.000 динара**.

У циљу афирмације читања деце и младих, и то читања као забавне и интелектуалне делатности, као сложеног и узбудљивог рецепцијско-стваралачког процеса током којег дете развија своје аналитичке и критичке способности и даље ће се одвијати разноврсни забавно-образовни програми. У сарадњи са школама биће организоване презентације фондова Библиотеке, јавни часови активне наставе, сусрети литерарних секција и креативне радионице. У складу са препоруком Министарства културе и информисања и Министарства просвете која за свој циљ има развој културних потреба и навика деце и младих и повећање броја посетилаца школског узраста локацијама културног наслеђа и културним садржајима, школе су обавештене о радионицама које организује Народна библиотека Бор а које могу бити занимљиве и корисне и ученицима и њиховим професорима.

Као и претходних година, организоваће се сусрети драмских дружина борских предшколаца и основаца. За децу из вртића планиран је програм *Жарка причу прича* (представљање најлепших сликовнице које за тему имају другарство, толеранцију, бонтон, екологију...) као и теме по договору. За ученике млађег основношколског узраста: *Стилске игре, Мој друг врабац, Лисица и гавран, Вуче, вуче..., Волим животиње, Читамо за планету земљу, Бајке, Андерсен, Алиса*. За ученика старијег основношколског узраста: *Волим животиње, Шекспир, Читамо за планету земљу, Професионална орјентација, Књига и филм, Језичка култура (систематизација градива из књижевности)*

Током године осмишљавају се образовне и креативне радионице у складу са образовним јединицама у школском програму, у зависности од интересовања предшколаца и основаца и на основу избора самих библиотекара дечјег одељења и наставља се сарадња са наставницима и ученицима који учествују у такмичењу „Читалићи“ припремом литературе и радионица на дечјем одељењу.

Планира се унапређење сајта Дигитални завичај и додавање новог дигитализованог садржаја.

У оквиру пројекта *Испољавање* обилазак терена у Оштрељу и Слатини, утврђивање приоритета и организације за следећу Месну заједницу која ће бити представљена у оквиру сајта Дигитални завичај. Припрема се и покретање дигиталног Архива културне и јавне делатности библиотеке на основу Летописа из *Бележнице*.

ИЗДАВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ у 2025. чини штампање часописа **БЕЛЕЖНИЦА**. За наручене текстове опредељено је 54.000. штампа се у тиражу 200, и за ову намену опредељено је 200.000 рсд.

МАТИЧНЕ ФУНКЦИЈЕ – На основу Решења министра културе о одређивању библиотека које обављају матичне функције (*Службени гласник РС бр.122/12*), а у складу са чл. 22 и 25 Закона о библиотечно-информационој делатности (*Службени гласник РС бр. 52/2011 и 78/21*), Народној библиотеци Бор поверено је обављање надзора над стручним радом библиотека у Борском управном округу. На подручју Борског округа има укупно 54 библиотеке (укључујући и НББ): 15 јавних (4 општинске, 10 огранака, 1 месна), 3 специјалне и 36 школских. Од укупно 54 библиотеке које су на подручју матичности, 44 су уписане у Централни регистар Народне библиотеке Србије. Огранци (девет стационарних и један покретни – библиобус) не уписују се у регистар.

Основни послови:

- Учешће у свеукупном развоју библиотечно-информационе делатности у Републици Србији;
- Вођење регистра библиотека и других евалуационих евиденција (ажурирање података за већ регистроване библиотеке; помоћ у вези са евентуалном регистрацијом библиотека које имају услов за упис у Централни регистар библиотека Републике Србије, прикупљање документације и упознавање са прописима који се односе на регистровање библиотека). С тим у вези покренуће се поступак уписа школске библиотеке ОШ „Љубица Јовановић Радосављевић” у Подвршки у Централни регистар библиотека РС.

- Праћење рада библиотека и надзор над стручним радом библиотека: прикупљање статистичких података о раду библиотека; израда анализа показатеља постигнутих резултата у односу на важеће Стандарде (*Правилник о националним стандардима за обављање библиотечно-информационе делатности (Сл. гласник РС бр. 39/13)*).

Надзор над стручним радом библиотека: надзор се планира непосредним увидом у стручни рад укупно 25 библиотека (5 у јавним библиотекама, 5 у средњим школама, 13 у основним школама и 2 у специјалним библиотекама).

У општини Кладово: Библиотека „Центар за културу Кладово“ (јавна библиотека), Библиобус Кладово (покрени огранак), Библиотека Средње школе Кладово, Библиотека ОШ „Вук Караџић“, Кладово, Библиотека ОШ „Стефанија Михајловић“, Брза Паланка, Библиотека ОШ „Светозар Радић“, Текија, Библиотека ОШ „Хајдук Вељко“, Корбово, Библиотека ОШ „Љубица Јовановић Радосављевић“, Подвршка.

У општини Неготин: Народна библиотека „Доситеј Новаковић“, Неготин (јавна библиотека), Библиотека Неготинске гимназије, Библиотека Техничке школе, Неготин, Библиотека ОШ „Бранко Радичевић“, Неготин, Библиотека ОШ „Вук Караџић“, Неготин, Библиотека ОШ „Вера Радосављевић“, Неготин, Библиотека Музеја Крајине, Неготин (специјална библиотека), Библиотека Историјског архива Неготин (специјална библи., последњи надзор 2018), Библиотека Пољопривредне школе „Рајко Боснић“, Буково.

У општини Мајданпек: Народна библиотека Мајданпек (јавна библиотека), Библиотека Техничке школе, Мајданпек, Библиотека ОШ „Михајло Спорић“, Мајданпек, Библиотека ОШ „Велимир Маркићевић“, Мајданпек, Библиотека „Љуба Нешић“, Доњи Милановац (огранак НБ Мајданпек), Библиотека ОШ „Вук Караџић“, Доњи Милановац, Библиотека ОШ „Бранко Перић“, Рудна Глава, Библиотека ОШ „Миладин Бучановић“, Влаоле.

У свим наведеним библиотекама последњи надзор обављен је током 2023. године, осим у Библиотеци Историјског архива Неготин, где је последњи пут надзор над стручним радом обављен 2018. године. Такође, пошто се планира и увођење ОШ „Љубица Јовановић Радосављевић“ у Централни регистар НБС, прва посета и увид обавиће се током надзора у библиотекама у општини Кладово.

- Пружање стручне помоћи и инструктивни рад са запосленима: Стручно-саветодавна помоћ пружаће се у складу са исказаним потребама и на начин како изискују околности у датом тренутку: телефонски, електронском поштом, на лицу места или путем организованих консултативних састанака. Праћење стања кадровских ресурса у библиотекама (пријем или природни одлив запослених, стицање услова за полагање стручног испита и добијања вишег стручног звања).

• Учесће на стручним семинарима и скуповима; Редовно праћење и дистрибуирање обавештења о стручним скуповима и семинарима библиотекама са подручја матичности.

• Сарадња и промоција: Интензивна сарадња и по потреби консултовање са Одељењем за матичне послове, образовање, истраживање и развој библиотечно-информационог система Народне библиотеке Србије; Сарадња и учешће у раду Библиотечарског друштва Србије, односно Подружнице библиотекара Тимочке Крајине; Сарадња са Друштвом школских библиотекара РС; Креирање прилога и информација у циљу редовног информисања на сајту НБ Бор и путем локалних медија о раду и међусобној сарадњи библиотека на подручју Борског округа.

• Развојни послови: матична служба је активан учесник у дугорочној стратегији развоја библиотека, краткорочних програма и пројеката.

• Организација стручних семинара: У складу са финансијским могућностима у Народној библиотеци Бор планира се у 2025. години реализација најмање два стручна, акредитована семинара за библиотекаре из јавних библиотека Борског округа, и уколико буде финансијских могућности један за школске библиотекаре.

• Изградња јединственог библиотечно-информационог система: у циљу укључења четири огранака са подручја општине Бор у јединствен библиотечно-информациони систем, остаје и даље да се планира унапређење техничких услова рада у овим сеоским библиотекама набавком одговарајуће компјутерске и пратеће опреме.

• Остали послови: Учесће у проналажењу старе и ретке грађе на подручју матичности и едуковању сопственика ове грађе о условима њеног чувања, заштите и коришћења; Учесће у раду стручних комисија у Народној библиотеци Бор (Комисија за набавку библиотечке грађе и Комисија за годишњи отпис и репарацију библиотечке грађе); Учесће у раду Комисије за утврђивање предлога за стицање стручних звања матичне библиотеке у Бору; Учесће у секцијама Библиотечарског друштва Србије (Секција за матичне библиотеке, Секција за рад покретних библиотека); Учесће у раду Управног одбора Библиотечарског друштва Србије; Учесће у раду редакције „Бележнице“, часописа Народне библиотеке Бор.

За ове намене очекујемо суфинансирање МКРС у износу 400.000.

ЗАШТИТА БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ: Репарација оштећених књига обављаће се, као и до сада, у борским штампаријама. Наставиће се и посао дигитализовања као облик заштите и презентације некњижне грађе.

Квалитет заштите је већи после уградње система за видео надзор и алармног система, и додатно је осигуран заменом дотрајалог система за дојаву пожара савременим. Обављаће се и редовна контрола и сервисирање противпожарних апарата.

У циљу стварања услова за боље чување, заштиту и коришћење библиотечно-информационе грађе и извора: осавремењивање, уређење и опремање простора у постојећим габаритима, НББ ће ове године на (већ расписаном) конкурс у тражити средства за набавку покретних поличних регала за Одељење посебних фондова у износу од 2.422.854,00 динара.

5. КАДРОВИ

Народна библиотека Бор има алармантан мањак запослених који прети да угрози редовно функционисање и неопходно је увећање масе за зараде како би се повећао квалитет кадровске структуре.

На крају 2024. у НББ је ради 21 радник (18 на неодређено + 3 на одређено време). У библиотечној делатности ради само 13 (+ 2 на одређено: дипломирани библиотекар и библиотекар без положеног стручног испита + директор), што је недовољно с обзиром на задатке које намећу закони и мисију коју библиотека има.

Образовна структура: у делатности раде 1 доктор филолошких наука у звању библиотекара саветника; 4 (+ 1 директор) са високом стручном спремом – звање виши дипломирани библиотекар + на одређено време 2 са високом стручном спремом (1 дипломирани библиотекар и 1 библиотекар без стручног испита); 2 са вишом стручном спремом – звање виши књижничар, 6 са средњом стручном спремом (2 самостална књижничара и 4 књижничара).

У општој служби на неодређено време раде: 2 са са високом стручном спремом – дипломирани економиста и програмер инжењер; 2 са основном школом (хигијеничарке) и на одређено 1 са средњом школом који обавља послове обрачунског радника.

Реална потреба за кадровима

Радећи у две смене, библиотека у граду, са 13 запослених на библиотечким пословима, више нема по једног стручног радника за свако одељење у једној смени, а два књижничара већ годинама раде у четири сеоска огранка што отежава квалитетан и потпуно посвећен рад.

У марту 2025. одлази у пензију књижничар који ради у огранцима у Доњој Белој Реци и Кривељу. План је да се ти огранци као стационарни затворе (јер по усвојеним националним стандардима никад нису ни задовољавали критеријуме да постоје); да се набави библиобус који би поред та два села обилазио и преосталих 8 на територији града и Бањско поље, чиме би покривеност библиотечким услугама била 100%; да у том библиобусу ради новозапослени књижничар а да вози особа ангажована уговором о повремено-привременим пословима (за шта у тренутном финансијском плану нема одобрених средстава).

Мимо просте замене за одлазеће раднике, постоји реална потреба за повећањем броја запослених: за два млада библиотекара 7. степена (филолошки/филозофски факултет) и правником јер је НББ једна од ретких матичних библиотека у Србији која га још увек нема, а одговорна је за стручни рад 54 библиотеке у округу и праћење и поштовање законских одредби. Библиотеци недостају и обрачунски радник (служба рачуноводства има целог једног запосленог) и мајстор, који би обављао различите водовodne, столарске и електро послове, и био би возач.

Кадровска структура по усвојеној систематизацији

Народна библиотека Бор има систематизовано радно место директора и 21 извршилачко радно место.

Укупно 21: Стручни послови: 17 + Пратећи и помоћно-технички послови: 4

Стручна спрема (укупно): VII степен – 9; VI степен - 4; IV степен - 6; I степен – 2.

Стручни послови: (всс) дипломирани библиотекар 7;
(вшс) виши књижничар 4;
(ссс) књижничар 6

Пратећи и помоћно-технички послови: (всс) финансијско-рачуноводствени послови 1;
(всс) послови информационих система и технологија 1;
(нкв) остали послови подршке – чистачица, послови курира 2

6. ПЛАНИРАНИ УКУПНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2025.

УКУПНО ПЛАНИРАНИ ПРИХОДИ: 48.372.754,00 дин.

Расходи ће бити у оквиру планираних средстава.

Председница Управног одбора Народне библиотеке Бор

Nađa Guduric
Нада Гудурић